

Listy



Listy

Listy Ason-klubu, **krásně informační** bulletin nejen pro mladé a nezavedené autory západních Čech. Ročník XVI, 2007, letos Listy č. 3 (od r. 1992 až dosud už Listy č. **121**) z 23. 2. Stran 20, náklad 600 výtisků. Redakce: Helena Šlesingerová. Vydal Ason-klub, o. s. Knihovny města Plzně, p. o. jako barevné bříško Plže č. 3/2007 za laskavého přispění Města Plzně. **N e p r o d e j n é !**

MILÍ PŘÁTELÉ...

***Všichni jste se naučili něco,
co někdo někde potřebuje vědět.
Jak mu to sdělíte?***

(Richard Bach)

*

BYLO NEBYLO

* **SPOLEČNÉ POSEZENÍ AUTORŮ ASON-KLUBU V JADRANU.** Na čtvrtek 22. února 2007 v 18:00 hodin měli autoři Ason-klubu opět zamluvený stůl v Jadranu – Mediterranée a sešlo se jich celkem devět. Na první pohled to ovšem tak nevypadalo. Přicházeli a odcházeli a střídali se a mnozí s mnohými se tentokrát vůbec nepotkali. **Milan Čechura** například pospíchal domů za rodinou snad ještě dříve, než to začalo. (Byl tam vůbec?) **Jiří Č. Ulrich** by se snad ani nepochlubil, že také jeho jméno se minulý týden objevilo v Literární encyklopedii Salonu *Práva* (15. 2. 2007). **Ivo Fencel** dorazil rovnou z Výstavní síně „13“ – z „křestu“ sbírky poezie Aleny Vávrové *Sít' plná rybářů*. (Jako by hojným používáním nesprávného tvaru spisovatelé podvědomě vyjadřovali nesakrální povahu věci.) Když dorazili **Helena Šlesingerová** s **Vladimírem Novotným**, většina přítomných „už musela jít“. VLNO si to bral krásně osobně! **Irena Velichová** nám předala lednové číslo slovenského *Mädokýše*, ale taneční trénink nepočká, zvláště když máte u sebe v tašce hudební doprovod... Nebylo s kým se pohádat, ale bylo co číst. Článek z Lidových novin s názvem Krásní mladí autoři (Ladislav Nagy, 13. 1. 2007). Dvě první čísla *Občasniku* Zory Šimůnkové. Rozhovor s Tomášem T. Kúsem v *Tvaru* (č. 3 z 8. 2. 2007), který si takřikajíc za rámeček nedáme. Propozice německo-českého Slam poetry workshopu „Dichterschlachten – bitvy básníků“... VLNO s Irenou se málem bili. **Lubomír Mikisek**, **Marek Velebný** a **Lucie Koutná** četli...

* **CENY PLŽE ZA ROK 2006.** Ve středu 31. ledna 2007 v 19:00 hodin byly v Polanově síni Knihovny města Plzně opět uděleny Ceny Plže...



Od MARKA VELEBNÉHO: Fotoreportáž z udílení Cen Plže a z kuloárů Polanovy síně a Clubu Cardinal jsou k nahlédnutí na <http://sweb.cz/MVelebny/cenypENZE2007/prvnistranka.htm>. Máte-li zájem o zhotovení fotografií, ozvěte se na adresu: Mgr. Marek Velebný MVelebny@seznam.cz. Marek V. (Plzeň, 1. 2. 2007)

- [M. V. (*1970) je básník, prozaik a publicista, absolvent Fakulty humanitních studií ZČU, žije v Plzni a momentálně je zaměstnán v pekárně Intersparu.]



* **HUDEBNĚ POETICKÝ VEČER V ČAJOVNĚ V PLACHOVCE.** V pátek 2. února 2007 se v plzeňské Čajovně v Plachovce uskutečnil hudebně poetický večer s verši a fotografiemi **Mileny Písačkové** a muzikou skupiny Klobouk dolů...



Od MARKA VELEBNÉHO: Klobouk dolů a vernisáž v Plachovce 2. 2. 2007:

Před devatenáctou hodinou je plno, kapela je připravená, Mili s Glatteřin a Ilonou Gruberovou přináší ovocné špičky. Je tu Jirka Ulrich, Irena, pan Štýbr, přicházejí Lucka, Daniel s přítelkyní Evou, Honza a Svatka Heinlovi a další. Musejí si sednout ke stěně na stoly. Milena je, jak říká, „plachá“ v Plachovce, tak hlavní slovo má kapela Klobouk dolů. Energické melodické písně zpívané silnými hlasy. Mezi hudebními bloky vystupují recitátoři. Fantasticky přirozený či přirozeně fantastický pan Štýbr. To jeho zvolání: „Znáte krtečka?“ nebo báseň o bezdomovcích v kontejneru vyprovokuje salvy smíchu a potlesku. Všechno umí z paměti. Někteří sedí i na zemi na polštářkách. Pozorují, jak se Glatteřin pohybuje do rytmu, nebo koutkem oka mrkám na Irenčiny „ossis claviculae“. Na moment vystoupí i Jirka Ulrich. V malé čajovně je docela horko „na padnutí“. Ke konci Ilona Gruberová přebírá moderátorský post a snaží přesunout pozornost diváků k Mileniným fotkám. Začíná výslech, kdy Milenu zpovídá o původu fotek a pak společně recitují Mileninou tvorbu. Třeba báseň o tom, že i když člověk žije zdravě, stejně se stane předmětem byznysu pohřební služby, má velký ohlas a i další. Tak tedy před panem Štýbrem, Milenou a kapelou Klobouk dolů... Fotografie na <http://sweb.cz/MVelebny/milivernisazplachovka2.2.07/prvnistranka.htm>. M. V. (Plzeň, 3. 2. 2007)



Od LUCIE KOUTNÉ: Přišla jsem asi tak pět minut před 19. hodinou a to už pomalu nebylo kam si sednout. Zabrala jsem si plácek u dveří, který (jak se později ukázalo) byl velmi výhodný. V mé představě je Čajovna v Plachovce velká, a když tam pak přijdu, zjišťuju, že je to vlastně takový pokojík. Nic velkého. Ale k věci: Během večera vystoupila hudební skupina Klobouk dolů – klobouk dolů před jejich výkonem! Četli: Milena Písačková, J. Č. Ulrich, Ilona Gruberová (četla Mileninou básničku), Pavel Štýbr a Lukáš Kudrna.

„Plachá“ Mili v Plachovce vystupovala coby fotografka, cestovatelka a básnička. Její básnění se mi moc líbí – je plné obrazů, pocitů, dokáže zachytit atmosféru. Je to hodně znát např. v básni Trajekt do Livorna. Ocítáme se s ní na jedné lodi. Popisuje atmosféru toho dne – léto, teplo, jemné houpání lodi... V jiných básních si hraje se slovy: „mysli si co chceš/ sejdeš z myslí.“ Anebo: „cestu k obrazu svému/ rám k obrazu svému“. Myslím, že by stálo za to z těchto „cestovatelských“ básniček udělat sbírku. Mili, zauvažuj o tom.

Pavla Štýbra chválím za to, že své básničky nečte, ale odříkává je z paměti, a sem tam nějaké to „okno“ mu odpouštím. Jeho básně se mi taky líbí. Zvláště legendární **Krtek**. Ty básně jsou aktuální a trefné. Seznamují nás jednoduchou formou např. s prostředím bezdomovců.

To básničky J. Č. Ulricha jsou složitější, člověk nad nimi i zapřemýšlí, ty mám taky ráda.

Ale dost chvály, musím přidat i kritiku. Básnění o hovnech (promiňte mi ten výraz) a o močovém dědkovi, to fakt nemusím. Ne že bych takové věci neslychala. Prostě nechtěla jsem mít pokažený dojem z jinak hezkého večera, tak jsem předčasně odešla (prchla). Asi jsem konzervativní, ale mám ráda básničky, jaké píše Mili, MiŠ, Katka Kašáková, Martin Šimek aj. a ne tyhle drsnárny. Děkuju za ten večer. (Plzeň, 6. 2. 2007)

- [L. K. (*1980) je básnička a prozaička, absolventka Pedagogické fakulty ZČU (oboru manažer výtvarné kultury), žije v Plzni a nyní pracuje ve zdejším muzeu.]

* **EKG O LÁSCE A EXOTICE JAROSLAVA RUDIŠE.** Ve středu 14. února 2007 ve 20:00 hodin, tedy přímo den Svatého Valentýna, se v rámci literárního programu Smetanovských dnů uskutečnil v plzeňském Divadle Dialog pořad Jaroslava Rudiše „EKG o lásce a exotice“.



Od MARKA VELEBNÉHO: *Divadlo Dialog praskalo ve švech, museli přidat osmou řadu. Ale ještě se dal sehnat lístek před začátkem. Začalo se asi před půl devátou, někteří (jako pan Gardavský) ještě dostali barové židličky do uličky. Večer byl v uvolněné, trochu ujeté atmosféře, kterou rozjel „slumer“ B. Bláhovec s jeho „made in China“. Do přestávky pak hrála kapela etnickou hudbu a na pozadí se promítaly obrazy s tématy indiánů a Indie. Přestávku jsem využil k podpisu knih J. Rudišem a I. Malijevským, příjemní kluci. Po přestávce vystoupil Tomáš Míka, kterého jsme viděli už na minulých festivalech Jednou nohou v poezii... v Jabloni. Četl z listů, které pak odhazoval na zem. Zajímavé části povídek z cest po USA, koupání, tajemná cesta temnou stolou, kde si svítili zapálenými stránkami deníčku. Igor Malijevský mi projevem trochu připomínal Mirka Kovářika. J. Rudiš četl energicky povídku „O prvním jugoslávském emigrantovi ve Španělsku“, málem musel mluvit z paměti, neboť povídku někde položil a myslel, že ji někdo odcizil, ale nakonec se díky jedné divačce našla. V průběhu večera zadali kvíz o tom, zda někdo z diváků uhodne, k čemu slouží tajemný předmět, který nechali kolovat. Jednalo se o jakýsi roztok ve skleněné elektronce, prý k měření počasí. M. V. (Plzeň, 15. 2. 2007)*



Fotografie na:

http://sweb.cz/MVelebny/EKG_Rudis/prvni.htm

(z pořadu Jaroslava Rudiše EKG o lásce a exotice v Divadle Dialog 14. 2. 2007),

<http://sweb.cz/MVelebny/Litaniekhore/prvni.htm>

(z křtu sbírky Michaely Pánkové Litanie k hoře v Polanově síni KmP 14. 2. 2007)

http://sweb.cz/MVelebny/Haiku_nebeskacajovna/prvni.htm

(z pořadu Tomáše Hudce Tradiční hudba Japonska a haiku v Nebeské čajovně na dvorku 8. 2. 2007)

*

LISTOVÁNÍ

VÍTÁME:

Na konci ledna se do Ason-klubu nezávisle na sobě přihlásili dva studenti Střední zdravotnické školy v Plzni. **Radek Kasl** (*1991) píše básně a dosud nikde nepublikoval. **Eva Brejchová** (*1990) žije v Třemošné a naopak dává přednost próze. Patří k té nepříliš početné skupině autorů, kteří se inspirojí událostmi 2. světové války, tematikou koncentračních táborů. - Podobně před pár lety Michal Chocholatý (*1981) přinesl do knihovny tlustý rukopis a nakonec se mu podařilo vydat ho knižně (Jiné místo, jiná doba. Der letzte Weg = Poslední cesta. Praha, Svoboda Servis 2005). – Živé, či mrtvé? Kdo ví?



Eva Brejchová: MEZI DRÁTY

O Osvětlení můžete mít načteno nespočet knih, mít zhlédnuto spoustu filmů a reportáží a vidět tisíce fotografií. Stejně jako jsem měla já. Ale když stojíte na té samé zemi, díváte se na tu stejnou bránu, na ty stejné koleje a dotýkáte se těch samých zdí jako šest milionů lidí před vámi, kteří zde našli smrt, marně v hlavě pátráte po slovech, která, jak ale záhy zjistíte, jsou stejně zbytečná.

Obrovský rozlehlý prostor, kolem dokola obehnaný snad nikde nekončícím ostnatým drátem. Jen těžko dohlédnete konce. Dovnitř vede jen jedna možná cesta, skrz hlavní bránu. Je postavena z tmavočervených cihel. Průjezd největší strážní věže, která je součástí brány a z které máte celý tábor jako na dlani, vypadá jako obrovská otevřená tlama, jež když vás pohltí. dokáže vám, že existuje peklo na zemi. Právě touto hrozivou branou sem v dobytčích vagónech byli transportováni lidé z celé Evropy. Procházím jedním z bočních vchodů brány. Míjím se se skupinkami lidí, volně se trousících ven a dovnitř. Napadá mě, že sem se lidé nikdy netrousili po skupinkách, sem byli masově přiváženi vlaky. Po tisících. Brána byla otevřená stále, aby další a další transporty s lidmi

nevyhovujícím požadavkům Třetí říše mohly přijíždět ve dne v noci. Doslova. A cesta ven? Neexistovala vůbec. Jedinou osvobozující cestou z tohoto pekla byla smrt.

Zastavila jsem se hned za branou. Na široké cestě vysypané žlutým, někdy až zlatavým pískem. Avšak koleje běžely středem cesty pořád dál. Rovněž, jako když střelí. Z každé strany lemovány paprsky z ostnatého drátu. Vzbuzují ve mně pocit, že snad nikde nekončí, že rovnoběžně s ocelovými paprsky se táhnou do nekonečna, kolem celého světa. Ale já vím, že koleje končí tam, kde duše šesti milionů lidí opustily tento tábor i tento svět komínem ze čtyř zdejších krematorií. Tam v březovém hájku na konci cesty, na konci drátů, na konci všeho. Tam, kde se nyní ruinami krematorií proplétá plevel. Sleduji, jak se koleje po několika desítkách metrů větví na tři ramena a na mysl mi vytanuly ony černobílé fotografie z mých knížek. Ano, to je ono. Rampa smrti. Koleje, dřevěné dobytčí vagóny, hromady zavazadel, tisíce vystrašených matek s dětmi, silní mladí muži i shrbení starci, esesák v uniformě v typickém postoji germánských nadlidí, vedle nohy psa-zabijáka na povel připraveného trhat a samozřejmě všudypřítomné ostnaté dráty, tehdy ještě nabitě elektrinou. Tak to je ono. Sem ve dne v noci přijížděly vagóny napěchované lidmi, nyní již vězni snad ze všech evropských zemí. A tady jako na běžícím pásu německý esesman jediným pohybem palce rozhodoval o dalším osudu jednotlivých lidí. Kolik pohybů palce vlevo, tolik lidí zatím smělo žít. Kolik pohybů vpravo, tolik lidí bylo za několik málo hodin proměněno v popel. Tak to je ono. Tady se naposledy mohly rozloučit ženy se svými dětmi a muži, či muži se svými ženami a dětmi, než byli všichni odvedeni do plynových komor. Tak to je ono. Místo, kde pro šest milionů lidí skončila jejich poslední cesta.

Dřevěné vagóny, tisíce vystrašených vězňů, esesman v uniformě se psem i hromady zavazadel se rozplynuly. Teď tu stojím já a tiše sleduji, jak se z blankytné oblohy slunce svými teplými paprsky opírá do kolejí i do dřevěných pražců, na sloupcích s ostnatým drátem posedávají ptáci, březový háj se s tichým šuměním zachvívá v jemném jarním vánku a šťavnatá zelená tráva pokrývá rozlehlou plochu za ostnatým drátem. Ale nikde na světě neroste taková tráva jako tady. Na žádné z fotografií není rozeznatelná roční doba ani počasí, ale nedokážu si představit, že v dobách, kdy se z komínů krematorií valil hustý páchnoucí kouř ze spálených těl a jako obrovská šedivá deka halil tábor do šedivé odporné mlhy, zde mohlo někdy svítit slunce.

Na obou stranách rampy jsou za dalšími paprsky ostnatých drátů rozesety v dokonale souměrných řadách nízké domky, takzvané bloky. Po levé straně je většina bloků vystavěna ze stejných tmavočervených cihel, jako vstupní brána. V těchto domcích připomínajících stáje pro dobytek byli vězněni nevinní lidé. Tady přestávali být lidmi, zde se stali pouhým kusem s vytetovaným číslem na levém předloktí, tady ztratili svou víru, své sny, své přesvědčení. Tady existoval jen jediný cíl: Přežít. Avšak i od této touhy mnoho lidí po útrapách v táboře upustilo a smrt očekávali jako konečné vytoužené osvobození. Do tmavých nízkých bloků se troška denního světla mohla dostat skrz malinká čtvercová zamřížovaná okna, ale ani to nejzářivější slunce by nedokázalo svými paprsky rozzářit tato místa. Všechno je tak děsivě přesné jak před šedesáti lety, jen z některých bloků zbyly pouze zděné základy rýsující se v zelené trávě a sem tam náznak kamen či komínů, tyčících se do výše a vytvářející tak mylný dojem, že vězni si zde mohli topit. Avšak na pravé straně se zub času podepsal výrazněji. Tato strana byla tvořena převážně bloky ze sbitých tmavých prken, a tak není divu, že jen jedna, první řadu zůstala zachována v původním stavu a to jen díky péči správců, starajících se o tento objekt. Za touto řadou je dnes už jen les cihlových komínů, tyčících se k modrému nebi. Co komín, tam stával dřevěný blok, nachlup podobný těm v první řadě.

Jen pár planých jabloní narušuje tenhle děsivě přesný sad komínů. Nikde jinde bych si takových stromů, jako jsou tyto, nevšimla, ale tady doslova bijí do očí. Jak tady můžou růst?! Jak můžou kvést?! Jak můžou plodit?! Tady, kde je země nasáklá tolika kapičkami krve, potu a slz nevinných lidí. Nevím, možná, že každý jejich list vyrostl z jedné slzy, která dopadla na tuto prokletou zem. Možná, že každé plané jablko, co zde roste, zraje za jednu lidskou bytost, které už nebylo dovoleno

dál žít a jejíž duše se v podobě jablka vrátila na zem a žije tak dny, které, kdyby nepřišla válka, by prožila v lidském těle. Nebo je zde jen vhodné počasí, kvalitní půda, dostatek vláhy a slunce? Kdo ví...

Po cestě se vydávám pomalým krokem podél kolejí směrem k březovému háji. Cítím, jak mi pod nohama křupe zlatý písek. Pořád mímám ty samé obrazy. Jako bych se snad ani nepohybovala. Deset kroků, třicet kroků, žádná změna. Za ostatním drátem se stále mihají rovné uličky mezi bloky na jedné straně a les komínů na straně druhé. Ulička, domek, ulička domek, komín, komín, komín. Konečně jsem došla do stínu štíhlých bílých bříz. Cesta už dál nepokračuje. Koleje nepokračují. Tady je cíl. Vlakům se zde jen přepojila lokomotiva a zase odjely, ne nadlouho. Rozhlédnu se kolem, nejsou zde žádné cestičky pro návštěvníky, musím přes trávu. Ohlédnu se zpátky do tábora. Skupinky lidí se stále trousí, avšak tady jsem sama. Procházím pod vysokými stromy, brodím se vysokou trávou. I přes záplavu zelených listů nade mnou cítím, jak mě sluneční paprsky hladí po holých ramenou. Ale nezastavím se, abych vychutnala ty teplé dotyky. Jako omámená mířím k rozvalinám jedné ze čtyř plynových komor a krematoria. Působí tak klidně. Hromada železobetonových kusů, cihel a kamenů, ohraničená červenobílou páskou. Nadzdvihávám ji a podlézám pod ní k rozvalinám. Jsou ve stejném stavu, jak je Němci na útěku před sovětskou armádou rozbourali, aby zahladili stopy po jejich hrůzném vraždění. Třesoucí se rukou se dotýkám cihel a kamenů, tichých svědků nejstrašnějšího zločinu v dějinách lidstva. V jednu chvíli jako by ke mně doléhaly tóny písně Kde domov můj, kterou prý zpívali vězni již v neprodyšně uzavřené plynové komoře, než je začal pomalu dusit smrtelný plyn, a píseň se stávala tišší a tišší, až i poslední tón utichl a přišla smrt. Slunce opírá své teplé paprsky do mých zad, stromy nad mou hlavou tiše šumí a zpod všemožné změti stavebního materiálu vykukují střapaté hlavičky žlutých pampelišek. Sedím na kusu zborcené zdi, prohlížím si ty veselé květy a nevím, jestli se mi chce křičet, plakat, pevně zavřít oči a zacpat si uši nebo se někam schovat. Ale slané korálky nekontrolovatelně se sypoucí z mých očí to vyřešily za mě. Nechávám je volně téct po tvářích a dopadat do prachu pode mnou. Všechna slova, ztrácejí na významu. Cokoliv bych chtěla říct, jeví se jako nesmírně pošetilé. Každému někdy dojdou slova a mně se to stalo teď.

Pomalou se zvedám, opět podlézám červenobílou páskou a zaměřím opodál ke čtyřem černým nevelkým hranolům nenápadně vyčnívajícím ze zelené trávy. Teď už nevnímám sluneční paprsky, vzrostlou trávu, ani šumící stromy. Přes neproniknutelný závoj slz nevidím na cestu a jsem ráda, když konečně dojdu k malému jezírku a odevzdaně dosednu do písku před čtyři lesklé hranoly z černého mramoru. I o tomto jezírku jsem četla ve svých knihách. Na černém podkladu lesklých hranolů se vyjímá bíle jednoduché písmo. Zleva je nápis polský, na vedlejším slova anglická a na zbylých dvou mně neznámé hebrejské znaky. Utírám si slzy a tiše šeptám překlad anglického nápisu: „Na památku mužů, žen a dětí, kteří pocítili nacistickou genocidu. V tomto jezírku leží jejich popel. Necht' jejich duše odpočívají v pokoji.“ Víc nic. Jen těchto pět řádků, které povolily stavidla a další nezadržitelný příval slz se mi dere do očí. A proudy slaných pocitů, které nikdy nedostanou slovní podobu, opět tečou po mých tvářích. Nejsem vězněm tohoto tábora, můj život se neodehrává mezi ostatními dráty, jsem svobodná, ale i tak cítím, jak se kolem mého těla stahují pevné smyčky z drátů a jejich ostny drásají tak do krve mou kůži. Jsem vězněm svých myšlenek. Na hladině jezírka, v němž je rozptýlen popel šesti milionů lidí, se odrážejí okolní stromy. Korunami bříz slunce proplétá své zlaté paprsky. Měla by zuřit vichřice, z tmavého šedého nebe by se měly spouštět nekonečné provazce deště, sem tam by měl proklatit temnou oblohu blesk a listí ze stromů by mělo být nemilosrdně rváno z mihajících se větví stromů, dopadat na hladinu klidného jezírka a čeřit tak klidnou hladinu. Ale opak je pravdou. Vše kolem je klidné a tiché. Tiché a smířené. Tiché, i když každý kout, každý drát, každý komín a každá cihla řve do celého světa tu nejkřutější, pravdivou obžalobu. Slyšíte?

Radek Kasl

SEN IDOLEM

*Do teď jsem ležel pod udusanou peřinou,
to se vzápětí hned změnilo, jen pouhou vteřinou.
Od té doby, co jsi vstoupila do mého života Ty,
chodím spát do postele posypané květy.*

*Když dotýkám se tebe,
začne ve mě proudit láska.
Jsem mrak a kolem azurové nebe,
srdce mi to rve, srdce mi praská.*

*Ted'ka už jsi mojí paní,
oddáni jsme byli v kostele.
Nosívám ti kávu ranní
do vyhřáté postele.*

*Miluju, když tě líbám,
přijímám doteky tvých úst.
Jsem slavík a rád zpívám,
chci vzlétnout, nečekej a tak mě pust.*

*Rád se dívám do tvých očí,
jak do hlubin oceánu.
Kočár plný upřímnosti
doveze mě z temné noci k slunečnému ránu.*

*Máš světle rudé tváře,
jsou jako v létě liliový květ.
Silou sluneční záře
zahříváš snad skoro celý svět.*

*„Jsi SKUTEČNOSTÍ, anebo jen SNEM,
že se mi vždy rozplyneš s každým
novým dnem?“*

IRONIE LÁSKY

*Je krásná a blahodárná noc,
kolem sebe máš kouzelnou moc.*

*Okouzluješ s ní lidi ve tvém okolí,
jsi bolest, která nebolí.
Jak plamen ohně, který nehřeje,
nebo divoká řeka, kde nejsou přeřeje.*

*Žhavé slunce, jež nesvítil,
rozkvetlá louka, kde neroste kvítí.
Hudba hraná, i když nemá noty,
jak Kocour Mikeš, který ztratil boty.*

*S tebou usíná celý širý kraj,
lidé v srdci kousek IRONIE maj.*

*

OZNÁMENÍ

* **KONEC ANTOLOGIE LITERÁRNÍ A UMĚLECKÉ SCÉNY OBLASTI PLZEŇSKA.** Spisovatel, výtvarník a editor **Milan Kozelka** (*1948), který se po několik let zabýval myšlenkou vydat reprezentativní antologii západočeské literatury a umění, podobnou publikacím z jiných regionů - viz *V srdci Černého pavouka* (Olomouc, Votobia 2000), *Od břehů k horám* (2000) či *Vertikální nostalgie* (2002), od svého záměru (snad hlavně z finančních důvodů) definitivně upustil. To je sice špatná zpráva, ale... dobré je, že Václav Malina přivezl z Prahy od Kozelky zpět všechny materiály! Ti, kteří počátkem roku 2003 něco nepostradatelného poskytli (fotografie, diskety, texty) a pak se o to třáslí strachy, mohou si svoje poklady konečně vyzvednout v Knihovně města Plzně - odd. mládeže (B. Smetany 13, 1. patro). Raději dejte předem vědět, abychom právě to Vaše mohli vyhledat a připravit. (Plzeň, 13. 2. 2007)

* **SOUTĚŽE Z LISTŮ ASON-KLUBU TAKÉ NA BLOGU ZORY ŠIMŮNKOVÉ.** Propozice literárních soutěží, které pro Vás Ason-klub měsíc co měsíc vyhledává, zpracovává a otiskuje na barevných stránkách bulletinu uvnitř Plže, budou po dohodě k dispozici rovněž na osobním blogu **Zory Šimůnkové** (viz <http://www.zora.bloguje.cz/tema-19-souteze.php>). Na oplátku tam Zora zase odkazuje na naše Listu Ason-klubu. (Plzeň, 13. 2. 2007)

* **BLOG LUKÁŠE WEISHÄUPLA.** Rovněž plzeňský básník **Lukáš Weishäupl** (*1986) má vlastní blog. Do jeho veršů, zájmů (a snad i duše?) můžete nahlédnout na adrese <http://weishaupl.blog.cz>. (Plzeň, 14. 2. 2007)

*

(NEJEN) LITERÁRNÍ POZVÁNKY

* **V sobotu 3. března 2007 v 15:00 hodin** jste zváni do kulturního domu Jas (Plzeň, Jablonského 39) na program z cyklu *Rama Idea! – rosteme s knihou*. Autorské čtení **Zuzany Kovaříkové** a **Violy Lyčkové** z knihy *Pranostiky* (Praha, Albatros 2006) podpořené propagační akcí výrobků Rama. Na děti ve věku 4 – 10 let prý čeká odpoledne plné čtení a tvůrčích her. Kromě autorů knih např. vystoupení divadelní skupiny „Listování“ či tvorba vlastního leporela (hotová leporela budou zařazena do soutěže na výstavě Svět knihy, vítěze obdrží odměnu v podobě knižních poukázek. - (Podobná akce se uskuteční v Městské knihovně Cheb 17. března 2007 od 15:00 do 17:30 hod. za přítomnosti spisovatelky Petry Braunové s knihou Kuba nechce číst.)

* **V pondělí 5. března 2007 v 19:00 hodin** jste zváni do kavárny Amerického centra v Plzni (Dominikánská 9, www.americancenter.cz) na 3. dílu cyklu *Večery s americkou literaturou*. **Robert Fulghum**: Příběhy z druhé strany ledničky. Uvádí Jiří Hlobil.

* **V úterý 6. března 2007 v 16:30 hodin** Vás Západočeská galerie v Plzni zve do Výstavní síně „13“ (Plzeň, Pražská 13) na podvečer s názvem *Okénko nespavosti*. Autorské čtení **Petra Kutka** a přátel. Doprovodný pořad k výstavě Neklidnému bohu.

* **V sobotu 10. března 2007 v 15:00 hodin** Vás Západočeská galerie v Plzni zve do Výstavní síně „13“ (Plzeň, Pražská 13) na odpoledne s názvem *Verše pro potěšení duše*. Literární zamyšlení **Jitky** a **Teresy Šmolíkových**. Doprovodný pořad k výstavě Neklidnému bohu.

* **V pondělí 12. března 2007 v 17:00 hodin** jste zváni do Amerického centra v Plzni (Dominikánská 9, www.americancenter.cz) na křest románu **Iva Fenca** (*1964) *Smíš zůstat mrtev* (Plzeň, NAVA 2006). V pořadu s hudbou účinkují Markéta Čekanová, Ivo Fencl, Jiří Hlobil a Vladimír Novotný.

* **Ve čtvrtek 22. března 2007 v 18:00 hodin** Vás Ason-klub srdečně zve do stylové restaurace Jadran - Mediterranée (Plzeň, Smetanovy sady 3, naproti Divadlu J. K. Tyla) na další *společné posezení mladých a nezavedených autorů západních Čech a jejich přátel*.

* **V pátek 23. března 2007 v 19:00 hodin** jste zváni do Poetické kavárny Obratník (Praha 5 - Anděl, Jindřicha Plachty 28, tel.: 257 327 446, <http://www.obratnik.cz>) na další *Večer přiměřených depresí*. Tentokrát účinkují: Vladimíra Binarová, Ivan Chocenský, **Markéta Irová** (*1982, Ason-klub), Jan A. Kučera, Eva Mlčochová, Jarmila Moosová, Petr Musílek a **Andrea Vašáková** (*1983, Ason-klub). Hudební doprovod Palm Jam. Uvádí Zora Šimůnková. (Pokud jste vydali knihu, CD nebo chcete udělat reklamu svým dalším uměleckým aktivitám, vezměte příslušné věci s sebou.)

* **V pátek 23. března 2007 v 19:30 hodin** Vás Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy (tel.: 376 312 877, e-mail: hifiklub-klatovy@pcse.cz) za podpory firmy ABC Střecha Klatovy zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad s názvem *Šanson, věc veřejná*. Účinkují: Rudolf Pellar (legenda českého šansonu, herec a překladatel hudby skladatel) a Milan Jíra (klavírní doprovod). Ve dnech konání pořadů jsou v klubovně Hifiklubu k dispozici: Přítomnost, Magazín Klubu Vltava, Týdeník Rozhlas, Zprávy Společnosti bratří Čapků, Plž, díla regionálních autorů aj.

* **V pondělí 26. března 2007 v 19:30 hodin** Vás Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy za podpory firmy ABC Střecha Klatovy zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad s názvem Z deníků Bedřicha Smetany. Plzeň 1840 – 1843. Na paměť Kateřiny Kolářové, skladatelovy první ženy, narozené před 180 lety v Klatovech. Připravili Eva a Jan Kosovi. Účinkují: Jiřina Straškrabová a Jan Kos za účasti PhDr. Olgy Mojžíšové, ředitelky Muzea Bedřicha Smetany v Praze.

* **V pátek 30. března 2007 v 19:30 hodin** Vás Česká společnost elektroniků Hifiklub Klatovy za podpory firmy ABC Střecha Klatovy zve do klubovny ve Vrchlického sadech na pořad s názvem Pohádky „dvacáté a jedné noci“. 21 dní v Maroku na počátku 21. století slovem a obrazem uvádějí Kristýna Hladíková a Ota Čerba.

* Literární pořady Kruhu přátel knižní kultury v Polanově síni Knihovny města Plzně – viz bílé stránky Plze. Další literární pořady – viz Kultura – Plzeňský kulturní přehled.

*

LITERÁRNÍ SOUTĚŽE A CENY

* **SKRYTÁ PAMĚŤ MORAVY 2007.** Rada Jihomoravského kraje prostřednictvím Muzea Brněnska (Památníku národního písemnictví na Moravě, Rajhrad) a Masarykova muzea v Hodoníně vyhlásila **literární soutěž Skrytá paměť Moravy**. Cílem soutěže je prohloubit vědomosti o regionu, místu, osobnostech či událostech, posílit vědomí sounáležitosti s dějinami a osudy země, v níž žijeme, s ohledem na bohatou historii Moravy a její celoevropský význam ve světle velkomoravské tradice. Soutěž je určena všem mladým lidem, kteří ke dni uzávěrky dosáhli min. 12 a max. 19 let věku, a bude hodnocena v kategoriích 12 – 15 let a 16 – 19 let. Každý autor může zaslat pouze jeden dosud nepublikovaný prozaický text v českém jazyce, o rozsahu 1 – 3 normostrany (tj. 1.800 – 5.400 znaků) u mladší kategorie a 4 – 10 normostran (tj. 7.200 – 18.000 znaků) u starší kategorie, v pěti vyhotoveních a navíc v elektronické podobě. Díla by měla být zaměřena na specifičnost Moravy. Inspirací může být místní událost, zajímavé místo, předmět, pověst nebo osobnost, tj. moravský genius loci. Autor vyplní průvodní list, ve kterém uvede jméno a příjmení, rok narození, adresu bydliště, adresu školy nebo zaměstnavatele, telefon a e-mail, dále přiloží portrétní fotografii a čestné prohlášení, že práce je výhradně jeho vlastním dílem. Podáním přihlášky vyjadřuje svůj souhlas s případným zveřejněním textu bez nároku na honorář. **Uzávěrka je 31. března 2007.**
Adresa: *Památník písemnictví na Moravě, Klášter 1, 664 61 Rajhrad, e-mail: pamatnik.rajhrad@quick.cz, www.muzeumbrnenska.cz, nebo Masarykovo muzeum v Hodoníně, Zámecké nám. 9, 695 01 Hodonín, e-mail: masarykovomuzeum.hod@iol.cz, www.masaryk.info.* Texty bude hodnotit pětičlenná odborná porota a v každé kategorii udělí tři ceny. Nejlepší práce budou odměněny finančně – vítězní autoři mladší kategorie obdrží 3.000,-, 2.000,- a 1.000,- Kč, autoři starší 6.000,-, 5.000,- a 4.000,- Kč. Slavnostní vyhlášení výsledků a čtení vítězných textů se uskuteční ve druhé polovině června 2007 v pobočce Masarykova muzea v Hodoníně – Slovanském hradišti v Mikulčicích.

* **PŘÍBRAM HANUŠE JELÍNKY 2007.** Knihovna Jana Drdy v Příbrami vyhláší **XI. ročník literární soutěže Příbram Hanuše Jelínka**. Soutěž je určena dětem a mládeži z celé republiky a bude hodnocena ve třech věkových kategoriích: 12 až 15 let, 16 až 19 let a 20 až 23 let. Lze zaslat původní, dosud nepublikované práce psané na stroji nebo počítači, z oboru **poezie** max. 4 básně, z oboru **prozy** max. 5 stran strojopisu formátu A4. **Uzávěrka je 30. dubna 2007.** Adresa: *Knihovna J. Drdy, Libuše Mlčochová, nám. T. G. Masaryka 156, 261 01 Příbram I, e-mail: mlcochova@kjd.pb.cz, http://www.kjd.pb.cz.* Na každý text uveďte jméno a příjmení autora, datum narození, adresu bydliště, případně e-mail. Přihlášením práce do soutěže dává autor zároveň svolení k jejímu případnému publikování. Vyhlášení výsledků proběhne pravděpodobně na počátku října v rámci Týdne knihoven, nejúspěšnější díla budou tradičně otištěna ve sborníku.

* **NEBE NENÍ PRO KAŽDÉHO MODRÉ 2007.** Vzděláním k solidaritě – sdružení studentů ve spolupráci s Českou národní agenturou Mládeže a Nezávislým sociálně ekologickým hnutím (NESEHNUTÍ) vyhláší *literární soutěž s názvem Nebe není pro každého modré*. Cílem soutěže je dát mladé generaci prostor vyjádřit se k tématu lidských práv a umožnit jí vyslovit se jazykem, který je jí nejbližší. - „*Lidstvo, to znamená každý člověk, by si měl stále zřetelněji uvědomovat, že mimo všech svých přirozených odpovědností, to znamená své odpovědnosti za svoji rodinu, obec, národní či kulturní společenství, za svůj podnik či stát, nese i odpovědnost za celý svět, na jejímž pozadí musí reflektovat všechny své ostatní, sobě přirozeně bližší, ale vždy jen nějak dílčí odpovědnosti.*“ (Z projevu exprezidenta republiky Václava Havla při převzetí čestného doktorátu na Chulalongkornově univerzitě v Bangkoku 12. února 1994.) - Soutěž je určena studentům gymnázií, středních škol a učilišť České republiky a bude hodnocena ve věkových kategoriích: a) 14 – 16 let k 31. 12. 2006 (soutěžící s rokem narození 1990 – 1992), b) 17 – 20 let k 31. 12. 2006 (soutěžící s rokem narození 1986 – 1989). Lze zaslat původní a do jiné soutěže nepřihlášenou **povídku, esej, psanou publicistiku, fotografii, audio či video** v českém jazyce, popřípadě opatřené překladem (titulky). Téma: problematika lidských práv v druhé polovině 20. století a začátku 21. století - zachycené příběhy, události či situace se mohou odehrávat kdekoli na světě, avšak až po 8. květnu 1945, nesmějí se tedy týkat 2. sv. války, holocaustu za 2. sv. války apod. Jeden účastník zašle v každé kategorii max. 2 práce, u textů v pěti tištěných vyhotoveních, každé sešité sešívátkou. Nebudou-li práce v rámci jedné kategorie poslány zvlášť, budou posuzovány jako celek, tzn. např. dva eseje na různé téma v jedné obálce budou posouzeny jako jedna práce. Práce musí být datovány po 1. lednu 2000 a mohou být již zveřejněné v jakémkoliv médiu. Pro kategorii **esej** je povolený rozsah max. 8 normostran (tj. 14.400 znaků vč. mezer) a povinné jedno z následujících témat: *1. Co lidská práva vyjadřují? A co by vyjadřovat měla? Jsou něčím, co vychází z potřeby všech lidí? Jsou lidská práva v našem pojetí univerzální pro všechny obyvatele planety?, 2. Jsou si všechny kultury rovny, nebo jsou některé kultury vyspělejší a jiné zaostalejší?, 3. K čemu je dobrý střet civilizací? aneb Chci žít v multikulturní společnosti?* Autor přiloží CD s elektronickou verzí textu a vyplněnou přihláškou (ke stažení na webu), která obsahuje jméno a příjmení, adresu bydliště, telefon, e-mail, datum narození, věkovou a žánrovou kategorii, název a datum vzniku práce, školu a třídu, kterou navštěvuje, prohlášení o tom, že dílo zpracoval samostatně, datum a podpis. **Uzávěrka je 1. dubna 2007** (rozhoduje razítko pošty). Zásilku označte heslem „Soutěž“. **Adresa:** Nesehnutí, Kapitána Jaroše 31, 602 00 Brno, tel.: 603 531 118, 543 245 342, e-mail: oradim@seznam.cz (Radim Ošmer – koordinátor soutěže), brno@nesehnuti.cz, www.nesehnuti.cz/soutez. Texty bude hodnotit odborná porota ve složení: Miroslav Balašík, Katka Spáčilová, Lubor Kysučan a Lenka Antolíková (esej); Petra Procházková, Petruška Šustrová, Milan Štefanec, Jirka Koželuh a Petr Machálek (psaná publicistika); Miroslav Balašík, Petr Švec, Hanka Fejfarová a Eva Malenová (povídka) aj. Vyhlášení výsledků se uskuteční v SVČ Lužánky v Lidické ulici v Brně. Vítězové obdrží knižní odměny a jejich díla budou zveřejněna. Bližší informace na webu.

* **DRÁPANDA 2007.** Městská knihovna Varnsdorf vyhláší *VII. bienále literární soutěže pro děti Drápanda*. Soutěž je určena žákům 6. až 9. tříd základních škol a věkově odpovídajících tříd víceletých gymnázií. Soutěžící budou hodnoceni ve dvou věkových kategoriích: 6. až 7. třídy, 8. až 9. třídy (vč. věkově srovnatelných tříd víceletých gymnázií). V každé kategorii bude hodnocena zvlášť **próza a poezie**. Práce na libovolné téma (povídky, básně, reportáže – nejlépe originální, vtipné a zajímavé) musí být původní (tzn. neposílejte práce odněkud opané!) a dobře čitelné, próza v rozsahu max. 3 strany formátu A4, poezie v rozsahu max. 3 až 5 básniček. Autor vyplní formulář přihlášky (ke stažení na http://www.mkvdf.cz/doc/Drapanda_2006.jpg), uvede jméno a příjmení, rok narození, adresu bydliště, školu a třídu, kterou navštěvuje. Na druhou stranu listu napíše (vytiskne) svou práci, a nebude-li stačit místo, dokončí na čistém papíru stejného formátu (A4). **Uzávěrka je 2. dubna 2007** (rozhoduje razítko pošty). **Adresa:** Městská knihovna Varnsdorf, Legii 2574, 407 47 Varnsdorf IV, tel.: 412 372 509, 412 372 548; e-mail: detske@mkvdf.cz, <http://www.mkvdf.cz>. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskuteční v červnu 2007 v Městské knihovně Varnsdorf, nejlepší autoři budou odměněni cenami a jejich práce budou zveřejněny.

* **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ PAMÁTNÍKU TEREZÍN 2007.** Památník Terezín vypsals *XIII. ročník literární soutěže, letos na téma Nebezpečí zapominání.* Čím více se v průběhu pádícího času ztrácejí v hloubi minulosti události a lidé, kteří je prožili, tím více je nutné si uvědomovat, jak je pro přítomnost i budoucnost nebezpečné na ně zapomenout. Těm, kteří raději kreslí a malují, je už pojedenácté určena výtvarná soutěž s tématem *Jaké bude 21. století?* - Obě soutěže se konají pod záštitou paní Hany Greenfieldové, bývalé vězenkyně terezínského židovského ghetta, kterou v červnu 1942 jako šestnáctiletou nacisté deportovali do Terezína. Po válce se usadila v Izraeli, odkud se snaží seznamovat především mladé lidi s tím, co to byl holokaust. Její tři děti již Terezín navštívily. Greenfieldová rovněž dotuje ceny v rozsahu 100,- až 500,- Kč pro autory nejlepších prací. – Literární soutěž bude hodnocena v kategoriích: žáci základních škol a studenti středních škol. Lze zaslat **příběh, úvahu** či jiný libovolný literární útvar. Texty neposílejte e-mailem, ale klasickou poštou! Máte-li je též v elektronické formě, přiložte disketu. U každé práce autor uvede název díla, jméno a příjmení, datum narození, kategorii, adresu bydliště, jméno vedoucího pedagoga, adresu školy a třídu, kterou navštěvuje. **Uzávěrka je 16. dubna 2007.** Adresa: *Mgr. Jan Špringl, Muzeum ghetta – vzdělávací oddělení, Památník Terezín, 411 55 Terezín, tel.: 416 782 576, e-mail: springl@pamatnik-terezin.cz, http://www.pamatnik-terezin.cz.* Slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen proběhne 11. června 2007. Uděleny budou i zvláštní ceny dr. Erika Poláka.

* **PISÁLEK 2007.** Městská knihovna Klášterec nad Ohří ve spolupráci s Kulturním domem v Klášterci nad Ohří vyhlašuje *IV. ročník literární soutěže Pisálek.* Soutěž je určena dětem i dospělým a bude hodnocena ve věkových kategoriích: žáci 13 – 15 let, studenti 16 – 20 let a dospělí nad 20 let. Lze zaslat **poezii** (max. 3 básně o celkovém rozsahu 2 normostrany A4, tj. 30 řádek při 60 úhozech na stránku při řádkování 1,5) a **prózu** (max. 2 příběhy o celkovém rozsahu 3 normostrany A4) na volné téma, psané na stroji nebo počítači. Na každé práci autor uvede jméno a příjmení, věk a adresu bydliště. **Uzávěrka je 28. dubna 2007** (rozhoduje razítko pošty). Zásilku označte heslem „*Pisálek 2007*“. Adresa: *Městská knihovna Klášterec nad Ohří, p. o., oddělení pro dospělé, Budovatelská 486, 431 51 Klášterec nad Ohří, tel.: 474 371 066, e-mail: knih.klasterec@svc.cz, http://www.knihovna.klasterecko.cz.* Díla lze poslat poštou či elektronicky. Texty bude hodnotit anonymně hodnotit čtyřčlenná porota složená ze zástupců knihovny, města, spisovatelů a učitelů češtiny. Slavnostní vyhodnocení a předání cen proběhne v MěK Klášterec nad Ohří 7. června 2007. Účastníci budou písemně vyrozuměni.

* **TRAPSAVEC 2007.** Sdružení Avalon (Draculea) vyhlašuje *XXXIII. ročník literární soutěže Trapsavec.* Soutěž je tematicky zaměřena na práce o přírodě a trampování, soutěží se v **proze** a **poezii**, a to ve třech věkových kategoriích (autoři do 23 let, nad 23 let a Oldpsavci - ti, co již v Trapsavci získali tři a více cen bez ohledu na věk). Každý účastník může zaslat max. 3 povídky o rozsahu max. 4 strany A4 a max. 3 básně (celkem tedy jeden soutěžící nejvýše 6 prací). Každou práci zašlete v devíti nepodepsaných kopiích (tj. 8x pro porotce a 1x pro archiv). K textům přiložte lístek se jménem a adresou, datem narození a ofrankovanou obálkou se zpáteční adresou pro zaslání „zvadla“ na slavnostní oheň - předávání cen (netýká se přispěvatelů ze zahraničí). Účastí dává autor pořadatelům právo uveřejnit práce ve sborníku nebo je použít k propagaci soutěže ve spřátelených časopisech (např. Wampum Neskenonu, Puchejř, Portýr, Severka, Stopř, Oslavské Boudy, Tomík, Řádky, Cesta, Trampský zpravodaj aj.). Kromě pozvání na vyhlášení výsledků získává také nárok na sborník vítězných prací posledního ročníku a roční zasílání literárního občasníku Řádky zdarma. **Uzávěrka je 30. dubna 2007.** Adresa: *Sdružení Avalon, Komořanská 87 / 13, 143 00 Praha 4.* Psavci žijící mimo Českou republiku mohou poslat svá dílka mailem na puchejr@volny.cz Nejlépe ohodnocená práce bez ohledu na kategorie získává hlavní cenu – Zlatého trapsavce. Pořadatelé se zavazují oslovit alespoň dva účastníky soutěže a nejpozději do jednoho roku od vyhlášení výsledků jim vydat sbírku. Více na <http://avalon.unas.cz>.

* **LITERÁRNÍ SOUTĚŽ MĚSTSKÉ KNIHOVNY JIRKOV 2007.** Městská knihovna Jirkov vyhlašuje u příležitosti 60. výročí založení 1. české knihovny v Jirkově *autorskou literární soutěž*. Soutěž je určena dětem i dospělým a bude hodnocena v kategoriích: 6 – 8 let, 9 – 11 let, 12 – 14 let, 15 – 18 let a dospělí nad 18 let. Lze zaslat **poezii** a **prózu** na volné téma, psané na stroji nebo počítači, o max. rozsahu 5 stran A4. Autor uvede název práce, jméno a příjmení, věk, adresu bydliště a telefon. Obálku označte heslem „Soutěž“. **Uzávěrka je 30. dubna 2007.** Adresa: *Městská knihovna, Vinařická 1425, 431 13 Jirkov, tel.: 474 654 007 (Marie Bečvářová), e-mail: studovna@jirkov.cz, http://www.knihovna-jirkov.cz/index.html.* Výsledky soutěže budou vyhlášeny na Zahradní slavnosti 2. června 2007.

*

LITERÁRNÍ DÍLNA

* **SLAM POETRY WORKSHOP.** Německé velvyslanectví v Praze za podpory Česko-německého kulturního jara a ve spolupráci s o. s. Podivny pořádá v **Plzni o víkendu 30. března - 1. dubna 2007** „*Dichterschlachten – bitvy básníků*“ aneb **Slam poetry workshop**, který povede úspěšný německý slamer Tobias Borke. Dílna bude probíhat v **němčině**, samozřejmě si lze pomoci i anglicky. Výsledný tvar však v němčině být nemusí. Plzeň jako místo konání prý byla vybrána právě pro výbornou diváckou atmosféru. – Pořadatelé slibují: obstaráme přiměřené množství básníků, jeviště, mikrofon a hojné publikum. Tak jednoduše zní recept na slam poetry. A již tato směs přichází do varu. Díky básníkům - ti svá díla na podiu ožívují. Díky obecenstvu, které není při slam poetry jen pouhým tiše přihlížejícím konzumentem, neboť musí bezprostředně po výstupu vyhotovit básníkům osvědčení, uděluje body za poezii a performanci a musí prohlásit vítěze večera. – O výše uvedeném víkendu bude mít 15 mladých lidí příležitost vytvořit a zpracovat na jevišti vlastní text. Obsahem workshopu bude stručný přehled historie slamu, zákonitosti slamového vystoupení a jejich porušení, kreativní cvičení a nácvik performance. Účastenský poplatek ve výši 150,- Kč zahrnuje ubytování, stravu a cestovné. **Uzávěrka přihlášek je 19. března 2007.** Závazná přihláška musí obsahovat jméno a příjmení, věk, adresu bydliště, telefon a e-mail. (Formulář přihlášky můžete získat i v Ason-klubu.)

Aby bylo možné vyzkoušet si nabitě zkušenosti také prakticky, uskuteční se 3. dubna 2007 ve 20:00 hodin společné slam poetry s německými a českými básníky v Café Anděl (Bezručova 7, Plzeň, <http://www.andelcafe.cz>). Jelikož se jedná spíše o exhibici, soutěžící byli tentokrát oslofováni přímo organizátory - kromě Němců tedy uvidíme především úspěšné slamery z celé ČR, ale také z Plzně... Několik volných míst v sestavě pro hlavní večer je rezervováno právě pro účastníky workshopu. Hlavní cenou je 1.000,- Kč.

*

LITERÁRNÍ FESTIVALY

* **JIČÍNSKÉ POETICKÉ JARO 2007.** Literární spolek LiS při Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně a Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně si Vás dovolují pozvat na **II. Jičínské poetické jaro, setkání literárních klubů a spolků v Jičíně, které se uskuteční ve dnech 18. – 20. května 2007.** Akce se koná pod záštitou místostarosty města Jičína Mgr. Richarda Koniře, za podpory Městského úřadu Jičín a hlavního sponzora - Agropodniku, a. s. Jičín.

Program: Pátek 18. května: od 15:00 do 17:00 hod. prezence účastníků v knihovně; v 17:00 hod. zahájení, krátké představení účastníků v Knihovně Václava Čtvrťka; přednášky o současné české a slovenské literatuře; posezení a občerstvení v knihovně (občerstvení zajistí pořadatel), neformální diskuse, podle zájmu literární dílny (např. překlady české a slovenské poezie atp.), burza sbírek a knih, časopisů, propagačních materiálů aj. **Sobota 19. května:** pořadatel zajistí snídani a drobné občerstvení; v 9:30 hod. vernisáž výstavy v Knihovně Václava Čtvrťka (LiS 1990-2007); v 10:00 hod. seznámení s Jičínem, představení okolí a vybrání míst pro recitaci; od 11:00 do 13:00 hod. volno na oběd (hradí si každý sám), ve 13:00 hod. sraz u knihovny, přesun lipovou alejí do Lodžie (asi 2 km), kde proběhne další program (pořadatelé doporučují turistický oděv a obuv), v

Lodžii prohlídka objektu a parku, recitace dle výběru (případně návštěva výstavy), návrat do Jičina přes vrch Čerovka (vyhlídková věž, staré přírodní divadlo) asi v 17:00 hod.; v 18:00 hod. slavnostní posezení v některé z jičínských restaurací (bude upřesněno), večeři a další konzumaci si hradí účastníci sami, oficiální zakončení akce. **Neděle 20. května:** pořadatel zajistí snídani a drobné občerstvení; individuální program dle zájmu, odjezd účastníků. (V případě nepříznivého počasí apod. změna programu vyhrazena.)

Všem účastníkům je nabídnuto ubytování zdarma ve vlastních spacích pytlicích v prostorách knihovny, případné ubytování v hotelích si účastníci zajistí a hradí sami (informace o možném ubytování v Jičíně na www.jicin.cz). **Předběžná uzávěrka přihlášek byla 28. února 2007**, hlavně pro ty, kdo chtějí nocovat v knihovně. (Pokud jste prošvihli, přihlaste se prostě obratem.) U ostatních prý stačí do konce dubna, ale i u těch pořadatele potěší včasná informace o zájmu!

Kontakt: MUDr. Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka, e-mail: francovi@furanp.cz, <http://ikobra.bloguje.cz/index.php> (za literární spolek LiS); Knihovna Václava Čtvrta v Jičíně, Mgr. Jana Benešová, Denisova 400, 506 01 Jičín, , tel.: 493 532 833, e-mail: benesova@knihovna.jicin.cz, <http://knihovna.jicin.cz>. (13. 2. 2007)



* FESTIVAL LITERÁRNÍ VYSOČINA 2007.



Od ZORY ŠIMŮNKOVÉ: *Vážené dámy, vážení pánové, dovolujeme si pozvat Vás na 5. ročník festivalu o psaní, literatuře, autorech a inspiraci Literární Vysočina 2007.*

Letošní ročník Literární Vysočiny se koná od pátku 13. 7. do neděle 15. 7. 2007 v Chotěboři u Havlíčkova Brodu. Více informací o letošním i minulých ročnících naleznete průběžně na internetových stránkách www.literarnivysocina.cz, www.leonet.cz/petrmusilek a www.zora.bloguje.cz.

*Z programu letošního ročníku si dovoluji zvláště upozornit na blok věnovaný současným pověstem a fámám. Přednášet o nich bude etnolog a folklorista PhDr. Petr Janeček (*1978) z Národního muzea v Praze, autor knihy Černá sanitka a jiné děsivé příběhy: Současné pověsti a fámy v České republice (Praha, Plot 2006). Podrobnosti o účinkujících a celém programu budeme průběžně doplňovat na uvedené www stránky. Stejně jako každý rok se budou střídat vystoupení literární s hudebními a divadelními. Více místa bude mít i **tradiční maratón autorského čtení přihlášených zájemců**. V sobotu večer slavnostně vyhlásíme a oceníme výherce celostátní literární soutěže. Letos ji obeslalo dohromady 189 autorů z České republiky a Slovenska.*

Více o místě konání festivalu na www.chotebor.cz. Dálkové autobusy staví přímo na náměstí, vlakové nádraží je od náměstí cca 10 minut pěšky. Město nabízí dostatečný výběr restaurací i obchodů s potravinami, nabídka ubytování je rozmanitá. V okolí je dostatek příležitostí k vycházkám, např. údolí řeky Doubravky, což je přírodní rezervace. Přímou ve městě je i zámek s krásným parkem. Další dotazy rádi zodpoví organizátoři. Dámy a pánové, děkujeme za Váš čas a znovu zveme na festival Literární Vysočina 2007. Za festivalový výbor: Zora Šimůnková, tel.: 604 410 915, e-mail: simunkov@prf.cuni.cz, www.zora.bloguje.cz a Petr Musilek, tel.: 775 788 765, e-mail: MusilekPetr@seznam.cz, www.leonet.cz/petrmusilek. (Praha, 13. 2. 2007)

*- [Z. Š. (*1965) je básnička, prozaička a organizátorka literárního života, žije v Praze a pracuje jako knihovnice v Knihovně Právnické fakulty Univerzity Karlovy.]*



KDE PUBLIKOVAT? KDE SE PREZENTOVAT?

* EDICE BEZ HRANIC NAKLADATELSTVÍ MEZERA.



Od ZORY ŠIMŮNKOVÉ: Nová edice Bez hranic. Příležitost pro autory!

*Pražské nakladatelství Mezera (www.imezera.cz) zařadilo do svého edičního plánu novou edici **Bez hranic**. V této edici budou vycházet výjimečná díla současných českých a slovenských autorů, která budou jako česko/slovensko-anglické bilingvní texty distribuovány nejen u nás, ale i v*

zahraničí. Na podzim v této edici jako první vychází kniha Petra Musilka Medaile za vytrvalost s ilustracemi Veroniky Hřčkové!

Pokud jste jedním z oněch výjimečných autorů, navíc doposud neobjevených, neváhejte nakladatelství své dílo e-mailem zaslat, a to v jakémkoli formátu. Odpoví všem. Mezera upřednostňuje texty prozaické před texty básnickými, nicméně obzvlášť vynikající poezie má stejnou šanci. Při této příležitosti vyhlašuje nakladatelství i „výběrové řízení“ na dalšího autora vydaného v edici **Bez hranic. Soutěž je časově neomezená, každý rok, přesně 30. 11., bude vybrán minimálně jeden vítěz, jehož text bude profesionálně přeložen a doplněn ilustracemi v odpovídajícím duchu.**

A ještě vzkaz pro ty, kdo nemohou sehnat Rádce pro začínající spisovatele, novináře a překladatele* – dá se objednat přímo v nakladatelství, objednávky vyřizují promptně. Adresa: Nakladatelství Mezera, Za Poříčskou branou 9, 180 00 Praha 8 - Karlín, e-mail: redakce@imezera.cz. (Praha, 8. 2. 2007)



* Rádce pro začínající spisovatele, novináře a překladatele je prý užitečnou příručkou pro všechny, kteří chtějí vědět, jak vydat knihu, začít psát do novin/časopisů nebo se stát překladateli (tlumočníky). Publikace je souhrnem teoretických rad a praktických odkazů na konkrétní nakladatelství, redakce tištěných i virtuálních periodik a překladatelské agentury, vč. příloh s doplňujícími informacemi, užitečnými pro vlastní praxi. Cílem není poskytnout návod, jak dobře psát knihy a novinové články nebo jak překládat. Má být užitečným průvodcem v praxi, který vychází z toho, že dotyčný zájemce o tato povolání už dobře psát nebo překládat umí! Vychází jednou ročně v měsíci říjnu, vždy v aktualizované podobě – to se týká nejen databázi firem, ale i nově zpracovaných a rozšiřovaných rad a tipů, které mají adeptům na tato kreativní povolání pomoci zorientovat se v dané oblasti. Kniha je určena široké laické, ale i odborné veřejnosti. Pokud byste v Rádci pro rok 2007/2008 rádi našli jakoukoli informaci s tématem související, neváhejte a dejte nakladatelům vědět. Vaše dotazy, připomínky, ale i konkrétní tipy na zajímavé akce a nové možnosti pro nováčky v oboru prý s radostí zveřejní. **Uzávěrka pro rok 2007/2008 je 31. července 2007.** Máte-li zájem oslovit nové talenty nebo nové zájemce o Vaše služby, můžete dát o sobě prostřednictvím Rádce vědět. Stačí vyplnit některý z formulářů uvedených na webu (viz <http://www.imezera.cz>).



* **LITERÁRNÍ KLUB A ČASOPIS PSAHLAVCI.** „Pshlavci“ je název literárního klubu, který v květnu 2006 vznikl při Městské knihovně v Chrudimi. Klub je prý **otevřený autorům starším 15 let z celé republiky** a stejně **otevřený je i literární měsíčník téhož jména**, který klub vydává. Časopis si všímá literárního a kulturního dění vůbec, proto **má kromě poezie a prózy zájem také o knižní, divadelní a filmové recenze, zmínky o kulturních akcích, literárních soutěžích apod.** Klub pod vedením knihovnice a prozaičky Jany Jiráskové dále organizuje autorská čtení, tvůrčí dílny a jiné aktivity. Kontakt: Pshlavci, Jana Jirásková, Městská knihovna Chrudim, Filištínská 36, 537 49 Chrudim, tel.: 469 620 223, fax: 469 622 672, e-mail: jirasko@knihovna.cz, janajiraskova@seznam.cz, <http://www.knihovna-cr.cz>. (16. 2. 2007)

*

AD FONTES ANEB UŽ STAŘÍ ŘÍMANÉ...

ILONA GRUBEROVÁ: Filosofie, překlad a jazyk aneb Velcí o lásce

Ale kdo byl nedávno zasvěcen (tím, že zřel krásu – pozn. aut.), kdo mnoho užil tehdejší podívané, kdykoli uvidí božský obličej, dobře vypodobňující krásu, nebo nějaký takový útvar těla, nejprve se zachvěje a ..., potom dívaje se na ten zjev uctívá jej jako boha, a kdyby se nebál zdání přílišné sílenosti, obětoval by svému miláčku jako soše a bohu. Když jej uvidí, tu jako z hrůzy v něm nastane proměna, zachvátí jej pot a nezvyklé horko; přijav totiž očima výron krásy, jímž se zavlažují peruti, zahřeje se, a když se zahřeje, roztají obaly kolem puků, které byly dříve tvrdostí sevřeny a bránily pučení, ale když nastal příliv potravy, brky peří nabobtnají a vyrazí z kořenů po celém povrchu duše; byla totiž dříve všecka opeřena. A při tom celá vře a vyráží, a jako vzniká dětem bolest, když

jim rostou zuby, svrbění a píchání v dásních, tutěž bolest cítí duše toho, komu počíná růst peří.
(Plat. Faidros, p. 251)

Takhle neotřele popisuje Platón první pocity lásky (k chlapci, ovšem). Zamysleli jste se vůbec někdy nad tím, že všechny tyto nevýslovné myšlenky můžete číst jen díky tomu, kdo je pro vás přeložil? Platónův dialog Faidros čili O kráse a také ty další přeložil brněnský profesor František Novotný (1881 – 1964), jehož jméno zná i ten nejnovější student latiny, neboť jeho základní mluvnice se hojně užívá dodnes. Zastával totiž názor, že jazykovědec se má národu odvděčit otevřením těch textů, jimž se může v klidu své pracovní obírat, jejich překladem. On sám kromě překladů napsal ještě čtyřdílnou monografii O Platónovi, dodnes samozřejmě nepřekonanou; vždyt' kdo rozumí myšlenkám autora lépe než překladatel, navíc vědecky fundovaný?

Oni překladatelé filozofických děl vůbec hráli v historiích jednotlivých jazyků vesměs stěžejní historickou úlohu. Když pomínu Martina Luthera, jenž překladem bible do němčiny dal základ modernímu spisovnému jazyku, či v češtině Nový zákon Jana Blahoslava a následně celou Bibli Kralickou (popř. již ve 14., 15. století Štítného a Mistra Jana Husa, kteří češtinu vedli uličkami teologie, nehledě k překladu bible do češtiny již koncem 14. století), můžeme se opět podívat ke starým Římanům: základy spisovného jazyka (a vlastně vůbec psané literatury) jim položil Livius Andronicus, řecký otrok, který do latiny přeložil Homéra, považovaného za základní dílo nejen literární, ale i filozofické (etické). Největší rozkvět latiny v 1. století př. n. l. nastartoval Lucretius Carus svou filosofickou básní, vlastně zveršovaným epikurejským filozofickým eposem O přírodě, a jeho generační vrstevník Cicero, transformující ve svém podání řecké filosofické výdobytky svým pragmatickým soukmenovcům. Kdo totiž překládá filozofy, nejen že musí sáhnout svému jazyku hluboko do náprsní kapsy, ale přechasto vypomáhaje si vlastním umem zorat na poli slovní zásoby mnoho kamenitých brázd!

V jak hluboké ornici se takový překladatel plahočí, věděl asi nejlépe Antonín Kříž (1889 – 1965), překladatel spisů Aristotelových. Mohl sice navázat na Novotného poctivé dílo, ale kdo četl Metafyzika (pl.), ví své – platónský filozoficko-fantaskní styl se s definicemi a dedukcemi pojmů posedlým Aristotelem, jehož styl se téměř dotýká exaktních hvězd, srovnávat prostě nedá. Za obdivuhodné překlady, výkladové slovníky a poznámky se ovšem A. Křížovi bolševický režim odvděčil při procesu roku 1952 dvanáctiletým trestem odnětí svobody; byl totiž novotomista, a tedy víc než věřící katolík. Po šesti letech byl s podlomeným zdravím propuštěn a - - překládal dál!

Aby naše zamyšlení nebylo prosto katarze, nebudeme uvádět citát hemžící se jsoucný a bytím, ale s vděčností se skloníme před prvním Křížovým překladem, tj. Etikou Nikomachovou, kde jinak mrzoutský Aristotelés hovoří o lásce (byť ji nazývá přátelstvím, poněvadž řecké *filía* – znamená i lásku jako vztah, a nikoli *erós* tj. láska, jako touha, tj. *chtíč*).

...zdá se totiž, že není milováno všechno, nýbrž jenom to, co jest hodno lásky, a to buď to, co jest dobré nebo příjemné nebo užitečné. (Arist. EN VIII,1155b,18) Ti tedy, kdo se mají rádi pro užitek, nemilují jeden druhého pro jejich osobu, nýbrž proto, že se jednomu od druhého dostává nějakého dobra; stejně jest tomu u těch, kdo milují pro rozkoš.... (Ti) milují pro svoji příjemnost a nikoli proto, že milovaná osoba jest taková, jaká jest... Taková přátelství se pak snadno rozvazují, poněvadž osoby si nezůstávají stejné; když totiž jeden není již příjemný nebo užitečný, přestávají milovati. (1156b,10nn)

Dokonalé přátelství jest mezi lidmi dobrými a v ctnosti si podobnými. Tito totiž si stejně přejí dobra proto, že jsou dobří... (1156b,7nn) ...neboť dobrý člověk, když se stane přítelem, stane se dobrem tomu, komu se stane přítelem. (1157b, 32nn)

- [I. G. (*1970) žije v Plzni a působí jako učitelka češtiny a latiny na středních i vysokých školách. Spolu s manželem Josefem G. Je autorkou a též interpretkou literárně hudebních pořadů, přednášek apod.]

*

VOLNÝM STYLEM

*** Od IRENY VELICHOVÉ:** *Březen je první měsíc jara – umělci se nám pomalu probouzejí ze zimního spánku... A tak, jako celé okolí, bude i březnová poezie v naší rubrice pučící, slunečná, kypící a zelená až za ušima.. ☺ Pro tento měsíc byla volba absolutně jasná. Tentokrát nás naše toulavé básnické boty nezavedou nikam do zahraničí, ale do matky měst, naší stověžaté Prahy...*

☞

Ondřej Hník – mimo jiné také učitel tance a sympatický básník svými tématy tak trochu „mimo“ svou generaci. Avšak tento fakt beru jako výrazné plus! Kde ostatní bilancují a počítají lásky, tam se on vydává raději do přírody. Meditační chvílky nad jeho první sbírkou Zasadil jsem strom (která je mimo jiné i báječně graficky zvládnutá) lze v dnešní uspěchané době jen vřele doporučit. Jednoduchá, čistá, jemná, a přesto v základech pevná je Ondrova poetika - ne nepodobná jeho milovaným stromům - takže hurá do lesa a dál už posuďte sami... - IV-

- [I. V. (*1987) je básnířka, žije ve Starém Plzenci a nyní studuje na Gymnáziu Lud'ka Pika v Plzni. Kromě psaní se věnuje uměleckému přednesu, neprofesionálnímu divadlu a výrazovému tanci.]

☞

Ondřej Hník

FRAGMENTY (IX.)

všichni v katedrále plakali tu noc
modrý šípek se pnul po žebroví
a najednou to byly vysoké strmé stráně
nad řekou a svítalo

MOJE MĚSTO

Je mi smutno
a zní mi to,
jako když se brousí kov o kov,
kov o kov v noční tramvaji...

DOBA JE BETONOVÁ

Doba je betonová.
Život bych dal
za nestržení pramene
a sílu slova

BLÍZKOST HVĚZD

Pro samou blízkost hvězd
nemohu jít.
Tady se kříží pole
a stromy v alejích
jsou ještě holé.

JABLONĚ

Jabloně,
bez vás bych nebyl.

Leda stín,
plonkových trnů od malin.

DNES SE VŠICHNI NAPIJEM

Dnes se všichni napijem
černý kořky.
Chlap, co jedl olovo,
před smrtí říkal,
že je hořký...

- [O. H. (*1977) je prozaik a básník, v současné době pracuje jako odborný asistent na Pedagogické fakultě UK v Praze a učitel na ZŠ Bohumila Hrabala. Ukázku jsme vybrali ze sbírky Přijel jsem zasadit strom (Bertoni 2006) s laskavým souhlasem autora i vydavatele.]

*

OHLASY * REFLEXE * KRITIKY

Vstup na vlastní nebezpečí!

*** JOSEF KOROUS: Dočasná autonomní zóna a poetický terorismus:**

Hakim Bey, americký spisovatel, historik a filosof, není zatím u nás příliš známý. V nakladatelství Tranzit vyšla knížka Dočasná autonomní zóna (Temporary Autonomous Zone, TAZ),

kteřá je překladem jeho nejspíš nejznámějších esejů. Jedná se v podstatě o poslední část stejnojmenného čtyřdílného souboru textů, který bývá v originále obvykle vydáván dohromady. Právě se mi povedlo dokončit nový překlad všech čtyř částí, a protože Bey na svá díla uplatňuje anti-copyright, je tento překlad volně dostupný na webu „pro nadšené duše“, www.freeppies.org, jakož i na vlastních stránkách: www.taz.kvalitne.cz.

Bey, autor podivné anarchistické filosofie nazvané „Ontologická anarchie“, se tu mnohokrát pouští do svérázného rozboru otázek, týkajících se kultury, několikrát přímo poezie: „V severní Indii vyvolá i nehudební recitace zvuk & pohyb, každé dobré dvojverší je odměněno potleskem, zvoláním ‚Wa! Wa!‘ s vybraným tancem paží, házením rupií - - zatímco my posloucháme poezii jako nějaký Sci-Fi mozek v láhvi - nanejvýš takještě s ironickým pochechtáváním nebo grimasou, s pozůstatkem opičímho pootevření úst - zbytek těla je mimo, jako by zůstal na jiné planetě.“

Především odmítá zaujmout stanoviska pro nebo proti, které pokládá za iluzorní, a rozebírá problémy z různých stran, ve snaze najít podporu v úsilí o svobodu. Veden svými „zvrácenými“ touhami požaduje svobodu naprostou, osvobozenou i od tradičního „svobodného“ uspořádání západního typu. Tato svoboda se totiž paradoxně může projevit jako žalář: „Na východě jsou ještě básníci občas uvrženi do vězení - druh poklony, neboť to dokazuje, že autor udělal něco přinejmenším tak reálného, jako je krádež, znásilnění nebo revoluce. U nás je básníkům povoleno publikovat docela všechno - ve výsledku je to druh trestu, vězení beze zdí, bez ozvěny, bez hmatatelného bytí. Stínová říše tisku, nebo abstraktních myšlenek - svět bez rizika, bez érotu.“

Beyovo pojetí svobody se nezastavuje tam, kde začíná svoboda druhých, pokud je tato jejich „svoboda“ jen skrytou podobou útlaku, kterému se podvolili. Škodlivé umění, tvořené zaprodanci „Impéria lží“, si podle Beye zaslouží například „veřejné pálení knih - proč by si měli tuto zbraň monopolizovat pouze burani & celní úředníci? Romány o dětech posedlých d'áblem; seznam bestsellerů New York Times; feministické traktáty proti pornografii; učebnice (zejména sociální studie, občanská nauka, zdravotvěda); haldy New York Post, Hlasu vesnice & různých supermarketových letáků; vybrané spisy křesťanských nakladatelství; pár harlekýnek - slavnostní atmosféra, láhve vína & jointy kolují v čirém podzimním odpoledni.“

Je ještě další důvod, proč se mu zdá absolutní svoboda publikování v západním světě zhoubná. Namísto umělců, tvořících „pro život“, se v dnešním simulovaném světě masmédií a „zaprodané“ alternativy chopila moci „Komanda smrti“, jejichž „...vyfantazírovaná tančírna plná okultního braku třetí říše & vrahů dětí přitahuje manipulátory tohohle spektaklu - smrt vypadá lépe v televizi než v životě - & my Chaotici, kteří zvěstujeme radost vzpoury, jsme vystrčeni do ticha.“

Tito umělci, kteří se nazývají avantgardními a s oblibou využívají anarchisticko-revolucionářskou image, jsou podle Beye ve skutečnosti horší než policie. Jejich tvorba vyvolává strach a nejistotu, které lidi vedou (kromě obdivu k těmto „umělcům“ a kupování jejich „tvorby“) k potřebě hledat ochranu v hromadění majetku a moci, v hodnotách policejního státu a v manipulativních nábožensko-ideologických systémech.

Oproti tomu může „poetický terorista“, umělec „chaosu“, sáhnout k „sabotáži umění“ nebo „estetickým zločinům“, například v podobě pornografie, které budou rozbít falešné jistoty: „Pokud vládcové odmítají považovat básně za zločin, musí někdo začít páchat zločiny, které budou sloužit účelu poezie, nebo musí mít jeho texty určitou ozvěnu terorismu. Za každou cenu znovu připojit poezii k tělu. Zločiny namířeny ne proti tělům, ale proti ideám (& zhmotnělým ideám) které jsou dusivé & smrtící. Ne hloupou prostopášností, ale ukázkovými zločiny, estetickými zločiny, zločiny pro lásku. V Anglii jsou stále některé pornografické knihy zakázané. Pornografie má měřitelný fyzický účinek na své čtenáře. Jako propaganda občas docílí změny v něčím životě, protože odkrývá pravé touhy.“

Cílem poetického terorismu je (obdobně jako v jistých orientálních naukách, například v Zenu) přivést lidi k odhalení jejich sebevládné podstaty, která se nepotřebuje uchylovat k vnějším pravidlům a k příslibům spasení: „Pak můžeme očekávat estetické akce, které mají jistou příchut' terorismu (či ‚krutosti‘, jak řekl Atraud) zaměřené ne na ničení lidí, ale abstrakcí, na osvobození

spíš než na sílu, rozkoš spíš než výdělek, radost spíš než strach. ‚Poetický terorismus.‘ Námi vybrané obrazy mají potenciál temnoty - ale každý je jen maska & za touto maskou čeká energie, kterou obrátíme ku světlu & rozkoši.“ (Plzeň, 10. 2. 2007)

- [J. K. (*1983) je prozaik, žije v Losiné (okr. Plzeň – jih) a pracuje v Čajovně v Plachovce.]

*** LUCIE KOUTNÁ: Vzkazy:**

Tomášovi T. Kůsovi: díky za tu zprávu, docela mě to potěšilo i pobavilo. Jsem ráda, že se scházíte. ☺ Do Týnské kavárny jsem tu a tam taky chodívala, líbilo se mi tam. Zaregistrovala jsem, že Milan píše nějak jinak. Chystám se napsat takovou recenzi na jeho knížku Teplický pobyt. (Plzeň, 13. 2. 2007)

- [L. K. (*1980) je básnířka a prozaička, absolventka Pedagogické fakulty ZČU (oboru manažer výtvarné kultury), žije v Plzni a nyní pracuje ve zdejšímu muzeu.]

*** MILAN ČECHURA: Jen tak cvičně posílám povídku.**

Jde o dopsání povídky Michala Viewegha. V soutěži neuspěla, ale pak jsem viděl v Plzi stejný pokus paní Hermannové, tak jsem si řekl, proč ji nechat v šuplíku?



ŽENU ANI KNIHOU NEUHODÍŠ

Richard ve skutečnosti začal kouřit doutníky až v šestačtyřiceti, když definitivně opustil učitelství a založil si malé nakladatelství, nicméně tvrdil, že nakladatelem se stal jen proto, že potřeboval najít povolání, které by se více hodilo k doutníkům, jimž prý holduje odnepaměti; učitel základní školy s drahým doutníkem v ústech mu vždycky připadal směšný, dodával. Někdy podobné věci pronášel v přiznané nadsázce (uměl se docela hezky usmívat očima), jindy však zaujatý výraz v jeho obličejí signalizoval zaraženým posluchačům, že to v podstatě myslí vážně. Jestliže něco opravdu dělal odnepaměti, bylo to neustálé přecházení ze sympatické sebeironie do nesnesitelně zbytnělé sebeúcty: od pondělka do středy si ze sebe a ze své práce dělal místy až nemilosrdnou legraci - a ve čtvrtek se zčistajasna probudil do nálady, kdy i zcela nevinná žertovná poznámka o stáří jeho auta (dvanáct let) představovala v jeho interpretaci nevybíravý osobní útok. Manželka i obě dospívající dcery o tom dávno věděly svoje.

Onoho říjnového sobotního rána před odjezdem na havlíčkobrodský knižní trh si Richard sám sebe spíše dobíral. U snídaně například tvrdil, že každý člověk potřebuje k harmonickému životu pár skupinek domnělých pitomců, vůči kterým se může kriticky vymezit, nadávat na ně, a ventilovat tak mindráky z vlastního neúspěchu.

„V mém případě,“ pravil a v koutcích šedomodrých očí se mu utvořily dva vějířky vrásek, „tuhle roli úspěšně hraji-“

„- dcery a manželka,“ zasmála se mladší dcera Jana.

V jejím smíchu byla nejistota pramenící ze skutečnosti, že si obě zmíněné periody otcovy sebereflexe často fatálně pletla. Dnes byl ale naštěstí její odhad správný.

„Ostatní nakladatelé,“ opravil ji shovívavě Richard. „A samozřejmě autoři.“

Autorům, jejichž básnické sbírky odmítl vydat (to jest až na jednoho všem), psal zbytečně dlouhé odpovědi, v nichž se opájel svou dovedností nepřekročit hranice obecné slušnosti - a zůstat jízlivý.

„S výjimkou autorů knih o vitamínech...“ poznamenala odvážně manželka (jediný komerčně úspěšný titul, který se Richardovi za čtyři roky podařilo vydat, byla totiž barevná publikace o zdravé výživě).

Richard se zasmál - ale do auta už nasedal poněkud dotčeně. ... ← **úvodní text Michala Viewegha ... max. 2 normostrany dopíše soutěžící** →

Otočil klíčkem a jako na potvoru ten kráp (tedy ještě před hodinou to byl sebeironicky přiznaný kráp, teď už byl náhled na něj někde jinde) nenaskočil. Koutkem oka zahlédl starší dceru Renatu. Vypadalo to, že jí cukají ústa. I když nebyl o tom tak úplně přesvědčen. Do obličeje Renatě vidět

nebylo. Stála otočená k otci zády, připravená, kdyby ji zavolal, obrátit se a vrhnout se tatkově kolem krku. Vorala s ním pěkně. Šlo jí to už od útlého věku.

„Nemusíš tu se mnou čekat, Renatko.“ Renatka byla jediná z rodiny, která ho doprovázela při odjezdech. Ostatní dva členové měli vždy něco naprosto neodkladného na práci.

„Já to dělám ráda, tati,“ řekla ratolest a otočila se k Richardovi. „Uvidíš, že letos prodáš úplně všechno.“

„No jasně,“ začala se Richardovi vracet dobrá nálada. Otočil znovu klíčkem a motor chytil na první. „A teď tu naši, dcerunko,“ zavelel už docela rozverně.

Renata vystrčila pravou nohu, naklonila se k otevřenému okénku, počkala až si Richard zapálí doutník a potom skandovaně oba zvolali: „Ať si klidně všichni bulí, jen když za námi se hulí.“ Na to Richard šlápl na plyn a potáhl z doutníku. Výsledek byl natolik efektní, že by se za něj nemuseli stydět ani mlhaři z Barrandova. Ještě než zahrnul do zatáčky, podíval se do zpětného zrcátka. Na místě, odkud před chvílí odjel, už nikdo nestál.

Projel rodným městem (i když tak úplně rodné nebylo, na svět se prvně podíval asi dvě stě kilometrů odtud) a nabral směr Havlíčkův Brod. Začal myslet na to, co ho tam čeká, a pustil fantazii na špacír. Představoval si titulky, hodnotící úspěch jeho nakladatelství.

'Trpaslík zvítězil nad obry'

'Fenomenální vítězství přišlo znenadání'

'Malý kašpárek... velké divadlo'

Tak se do toho zabral, že skoro zapomněl na Kamilu. Mezitím přepínač jeho nálad spolehlivě přecvaknul na sebezbožňování. Skoro začal litovat, že jí navrhl, aby s ním do Havlbrodu jela. Třeba jí do toho něco vlezlo, téměř si přál, a zabočil s touto novou nadějí k benzinové pumpě, kde měli sraz. Samozřejmě že tam seděla a srkala džus. Vypadala úplně jinak, než před čtrnácti dny, kdy se dali s Richardem do řeči v jednom baru. Respektive Richard se dal do řeči, Kamila jen přikyvovala, do té doby, než se zmínil o tom, že jede na knižní veletrh. Pak projevila takový zájem o jeho návštěvení, že Richardovi nezbývalo prakticky nic jiného, než ji pozvat. A v záchvatu velkorysosti to udělal rád a dokonce jí slíbil, že ji provede zákoutími trhu. Mladým spisovatelům se přece musí pomáhat. Kamila totiž byla začínající autorka, chvíli básnička, chvíli prozaička, od všeho trochu. Samozřejmě že jí nikdo nikdy nic nevydal. A teď tu seděla, upnutá ke krku, v blůzičce, na nose brýle s kostěnými obroučkami. Před čtrnácti dny měla výstřih a kontaktní čočky.

„Tak jsem tady,“ řekl Richard hlubokým mužným hlasem.

„Jé, dobrý den, pane, pane...“ vyskočila Kamila od stolku a málem zvrhla nedopitou sklenici.

„Richarde,“ opravil ji blahosklonně. „Říkejte mi Richarde. A mám dojem, že jsme si tykali, ne?“

„Tak jak myslíte... myslíš,“ řekla Kamila a zružověla ve tváři. „Já jsem Kamila,“ dodala poněkud nelogicky a podala mu ruku. Byla suchá a teplá. To se Richardovi líbilo, nesnášel upoceně dlaně.

„Asi pojedeme,“ podíval se Richard na hodinky a druhou rukou si prohrábl vlasy.

„Jasně, Richarde, pojedeme.“ Kamila se těžce prokousávala tykáním. Upravila si sukni a z opěradla židle sundala kabelku. Richard potlačil otázku, jestli má zapláceno (někdy byl nesnesitelný pedant) a vydal se směrem k autu.

Cesta proběhla nad očekávání dobře, Kamiliny počáteční rozpaky vystřídalo nadšení nad návštěvou veletrhu. Takové nadšení, patřící neodmyslitelně k mládí, pocítil Richard naposled před pětadvaceti lety, kdy jako čerstvý učitel druhého stupně základní školy chytil v tmavém zákoutí ústavu pod krkem žáka Horáčka a z každé strany mu vrazil facku. Horáček byl totiž nezvládnutelný živel a slovní domluvy nepomáhaly. Dlužno říct, že od té doby byl klid. Teď se Richard díval na Kamilu a přemýšlel, kolik jí asi může být. Dvaadvacet, třiadvacet, víc určitě ne.

„Je mi dvaadvacet,“ vykřikla náhle a bez varování Kamila, jako by mu četla myšlenky, „a mám celý život před sebou. Není to krása Richarde?“ a rozpráhla ruce jako pták křídla před vzlétnutím.

Richard zpozorněl a podíval se doprava. Uviděl Kamilu s hlavou zakloněnou a s napjatým výrazem v tváři. Poprvé si vážně položil otázku, jestli udělal dobře, když doma neřekl, že Kamilu bere s sebou.

Do Havlíčkova Brodu dorazili včas. V kulturním domě ‚Ostrov‘ to vypadalo jako v mraveništi. Prvního, koho potkali, byl Luboš. Že zrovna Luboš, napadlo Richarda.

„Čau Rikardo,“ řval Luboš. Takhle řval pokaždé, takže všichni v okruhu padesáti metrů věděli všechno. Jestli měl někdo nějakou informaci a chtěl, aby se dostala dál, stačilo ji říct Lubošovi. „Jak jde život? A co Soňa, a holky? Nepředstaviš nás?“ pokračoval, aniž by počkal na odpověď, a čučel na Kamilu. Richardovi připadalo, že chlípně.

„To je Kamila,“ skoro zašeptal Richard a působilo to poněkud provinile. „Je to začínající spisovatelka (sám se divil, proč to říká) a mám s ní velký plány.“ Ani se na Kamilu nepodíval, ale její vytřeštěné oči si dovedl docela dobře představit.

„Víte co, pánové,“ vmísila se do rozhovoru Kamila. „Vy si určitě máte co povídat, tak já to tady půjdu zatím okouknout.“ A zmizela.

Luboš se šklebil jak debil. Tahle rýmovačka hučela Richardovi v uších ještě pět minut potom, co se rozešli. Za půl hodiny určitě všechny přesvědčí, že jsem tu s milenkou. A zítra to bude vědět žena. Možná už dneska. Doprčic, to mi ještě scházelo. No co se dá dělat, povzdechl si rezignovaně, hodil do automatu na kávu drobné a s bílým kalíškem černého obsahu si stoupl za široký mramorový sloup. Na opačné straně sloupu v současné chvíli začal rozhovor, který Richard nemohl přeslechnout.

„Ten parchant,“ poznal hlas Kamily, „ten parchant mi odmítl tři rukopisy.“ Bylo naprosto jasné, koho míní tím parchantem. „A ty jeho dopisy, kterejma to zdůvodňoval. Na dvě stránky. A ten jízlivej tón. Řvala jsem potom vždycky dva dny jako kráva.“

„No řekl bych,“ to byl Luboš, „že teď ti určitě něco vydá.“

„Tak díky za pomoc,“ řekla Kamila a bylo slyšet mlasknutí polibku a vzdalující se Lubošovy kroky.

Richard stál jako zkamenělý. Kamila se však rozhodla opustit místo předešlého rozhovoru a obešla sloup. Skoro do Richarda vrazila. Nejdřív se v jejím obličejí objevilo zděšení, ale brzy celkem správně zhodnotila situaci a řekla.

„Tak co, Richarde, provedeš mě tady?“ a zavěsila se do něho.

„Jasně,“ odpověděl Richard a vykročili k prodejním stánkům. (Plzeň, 17. 2. 2007)

- [M. Č. (*1949) je básník a prozaik, žije v Plzni a zde také pracuje jako prodavač dřeva.]

*** VHRSTI: Do It Yourself:**

V pozdních nočních hodinách úterý 13. února jsem se vracel ze křtu LABYRINT REVUE v našlapané pražské kavárně Velryba s neodolatelným nutkáním upozornit na nové číslo tohoto pozoruhodného „časopisu“ zdejší literární tvůrce i chronické grafomany stejně jako všechny konzumenty kvalitního, nezávislého umění. Po velkých tematických číslech z předchozích let se kulturní revue Labyrint č. 19-20 tentokrát věnuje fenoménu Do It Yourself kultury (DIY) a je skvělým čtením pro všechny, kdo se aktivně zajímají o umění, kdo hledají alternativní cesty k uspokojování svých kulturních potřeb a mají jiné nároky než většina odkázaná svou pasivitou na komerční a čistě prokonzumní zdroje. DIY totiž vytváří kulturu bezmyšlenkovitého konzumu osobitý protipól. Říká, že konvenční pravidla, jež nás svazují, je třeba překračovat. Drzost, originalita, empatie k jinakosti, otevřenost a chuť přemýšlet nám mohou být dobrými spojenci. Za lepší kulturu a proti konzumnímu útlaku. Jak ve svém příspěvku píše Martina Overstreet, v prostředí DIY je hlavním hrdinou amatér. K ideálu soběstačnosti a nezávislosti míří s hrdě vztyčenou hlavou, pasti strážené záludným Systémem obchází lehkým krokem bojovníka. Proti němu stojí profesionál vybavený zbraněmi kvalifikace, specializace a společenské autority. Většinou nudný typ bez fantazie, ani trochu sexy. Pro amatéra nemá nic než pohrdavý úsměv, my však dobře víme, že ve skutečnosti se ho bojí. Vždyť ve hře je jeho vliv a moc, zdroje nutné k přežití.

Pochopitelně jsem se zatím prokousal jen zanedbatelnou částí třísetstránkové publikace s obálkou od jedné z nejprogresivnějších persón nejmladší výtvarné generace Josefa Bolfa, esejemi Technokulturní imaginace amerického kulturního historika Sivy Vaidhyanathana a Globalizace a demokracie od kontroverzní dvojice Michaela Hardta a italského levicového filosofa Antonia Negriho. Přelouskal jsem pochopitelně všechny úvodníky a několikrát další pojednání o DIY jako třeba Samohana jako věčné téma Aleše Knappa a mám už za sebou i ukázkou z nového románu Haruki Murakamiho Afterdark a povídku Plavání pro pokročilé Michela Fabera. Těšit se tak můžu ještě na slibované literární objevy – ukázkou z románu Remainder Toma McCarthyho, „generálního tajemníka“ Mezinárodní nekronautické společnosti či texty Daniela Kehlmanna. Neortodoxní tvorba Doroty Masłowské je zastoupena polským hip-hopovým románem a nejen o interpretaci svých knih v rozhovorech mluví v Paříži žijící spisovatelé Andrei Makine („Dříve spisovatelské umění bylo uměním výběru slov. Tato architektura se zhroutila a vyvolala lavinu vulgárností.“) a Patrik Ouředník („Být diktátorem, do novin by o knížkách směli psát jen čtenáři.“). Kolem tématu DIY se točí povídky a ukázky z románů přeložené z různých jazyků: z němčiny (Thomas Glavinic), ruštiny (Viktor Pelevin), španělštiny (Karla Suárez), nizozemštiny (Tommy Wieringa), rumunštiny (Iulian Ciocan) nebo již zmíněné japonštiny Haruki Murakamiho či angličtiny Michela Fabera. V Labyrintu se však již tradičně tisknou i povídky českých autorů, např. Pavla Brycze a Jiřího Kratochvila, gun story filmového režiséra Jana Němce, rozhovor se Svatavou Antošovou a ve slovenštině např. ukázkou z rukopisu vyhlášeného za román roku Námestie kozmonautov Viliama Klimáčka. Zajímavou sondou jsou alternativní texty Yanuse, Komsomolky nebo romského rappera Gipsyho.

V bloku věnovaném výtvarnému umění najdete profily a barevné reprodukce výrazných mladých českých výtvarníků (Josef Bolf a Jakub Hošek), ze současné světové scény poznáme Verneho Dawsona, Lauru Owens, Petru Mrzyk, J.-F. Moriceaua a Raymonda Pettibona. K modernímu designu se v rozhovorech vyjadřuje britský grafik Stuart Baily či dvojice Dunne & Raby z Londýna, o street artu Američan známý pod nickem Obey the Giant. Další barevné stránky jsou věnovány grafickému designu nebo street artu v New York City, které doplňují teoretické texty Martina Becka o typografii nebo profil architekta Rema Koolhaase.

Ve filmové sekci provokují excentrik Vincent Gallo (The Brown Bunny) a švédský režisér Lukas Moodysson (Fucking Amal). O propojenosti DIY a hudby píše Alex Švamberg a Pavel Klusák („Vemte do kapely své sourozence!“). Závěrečná část je věnována výtvarným projektům a komiksu, kde se princip udělej si sám uplatňuje neustále. Představí se pozoruhodný komiks Jiřího Gruse Voleman, studenti pražské VŠUP Mariana Dvořáková a Martin Kubát nebo slovenské hardcorové stripy KomixBastard.

A to jsem projel jen tradičního Průvodce čtenáře Labyrintem. V Obsahu je toho mnohem víc!
- [V. (*1975) je kreslíř, ilustrátor, tvůrce komiksů a prozaik, žije v Plzni.]



**Uzávěrka příštích barevných Listů je 23. 3. 2007. Těšíme se na Vaše příspěvky!
(V elektronické podobě potěší...)**

KONTAKT:

Ason-klub o. s. při Knihovně města Plzně, p. o., B. Smetany 13, 305 94 Plzeň,
tel.: 378 038 207, fax: 378 038 220, mobil (SMS): 721 281 635,
e-mail: asonklub@plzen.eu; http://www.kmp.plzen-city.cz
